

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש 21-09-32532 מ' נ' המוסד לביטוח לאומי

לפני כבוד השופט נפתלי שילה

המבקש פ' מ', עו"ד

נגד

המשיב המוסד לביטוח לאומי

פסק דין

לפני בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט לענייני משפחה מיום 26.7.21 (כב' השופט יחזקאל אליהו בע"ר 12652-07-21), שדחה את ערעור המבקש על החלטת כב' רשמת ההוצאה לפועל, שדחתה את בקשתו לסגירת תיק שנפתח כנגדו ע"י המשיב, בגין חוב מזונות.

א. רקע עובדתי

1. המבקש נישא לגבי' די' (להלן: **האם**) ונולדו להם שני ילדים.
2. ביום 13.9.20 הגישה האם תביעת מזונות ותביעה למשמורת כנגד המבקש (להלן: **התביעות**).
3. ביום 29.11.20 התקיים דיון בבית המשפט קמא ובסיומו החליט ביהמ"ש שהמשמורת הזמנית על הילדים תהיה בידי האם והמבקש ישלם לאם מזונות זמניים עבור הילדים בסך של 3,800 ₪ לחודש, החל מיום 1.12.20 (להלן: **ההחלטה למזונות זמניים**).
4. המבקש והאם הגישו בקשה לאישור הסכם יחסי ממון וביום 2.2.21 התקיים דיון בבקשה. בדיון מסרה ב"כ האם שבני הזוג חזרו לשלום בית והאם מבקשת למחוק את התביעות. המבקש הסכים לכך ולאחר שב"כ האם אמרה שהיא דורשת ש"כספים ששולמו על ידי המל"ל או גורם אחר שלא יושבו כמובן", המבקש הודיע שהוא מסכים גם לכך. לפיכך, בסיום הדיון ניתן פסק דין שהורה על מחיקת התביעות ובו נקבע גם כי: **"תשלומים ששולמו על חשבון המזונות לא יושבו ואין לנתבע כל טענה בעניין זה"** (להלן: **ההסכם**).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש 32532-09-21 מ' נ' המוסד לביטוח לאומי

5. ביום 17.2.21 הגיש המשיב (להלן גם: **המל"ל**) ללשכת ההוצל"פ בקשה לביצוע ההחלטה
למזונות זמניים ע"ס של 7,600 ₪ כנגד המבקש, לאור העובדה שהוא שילם לאם את
תשלומי המזונות עבור החודשים דצמבר 2020 וינואר 2021.
6. המבקש הגיש בקשה לסגירת התיק וטען שהיות שההחלטה למזונות זמניים בוטלה
בהסכמה, המל"ל לא יכול היה לפתוח תיק כנגדו וחובת ההשבה של כספי המזונות מוטלת
על האם שקיבלה אותם מהמל"ל ולא עליו. המל"ל טען בתגובה, שההסכם לא פוטר את
המבקש מלשלם את חיובי המזונות ששולמו כדין לאם ע"י המל"ל, במיוחד לאור העובדה
שהמבקש הסכים שהמזונות ששולמו לא יושבו.
7. ביום 28.6.21 דחתה כב' רשמת ההוצאה לפועל את בקשת המבקש ובין היתר נקבע
בהחלטתה (להלן: **ההחלטה**) כי:
- "טענות החייב סותרות במפורש את האמור בפסק הדין ולפיו מזונות ששולמו לא יושבו.
לפי פסק הדין, לא הוטלה על הזוכה שבדין החובה להחזיר את המזונות ששולמו לה, ולכן
טענת החייב כי חובת ההשבה למל"ל רובצת על הזוכה שבדין ולא עליו – אינה עולה בקנה
אחד עם האמור בפסק הדין. אין חולק כי המל"ל אינו צריך לשאת במזונות בעצמו, כך
שהוא זכאי להשבה. בשאלה מי ישיב למל"ל את המזונות ששילם, הזוכה שבדין או
החייב, עונה פסק הדין, כי החייב אינו זכאי להשבה והזוכה שבדין אינה חייבת בהשבה
ולכן פסק הדין מכריע כי החייב הוא זה שצריך לשלם למל"ל".
8. המבקש לא השלים על ההחלטה והגיש ערעור לבית המשפט קמא. ביום 26.7.21 התקיים
דיון בערעור ובסיומו ניתן פסק דין הדוחה את הערעור (להלן: **פסק הדין**). בין היתר נקבע
בפסק הדין כי:
- "מעיון בפסק הדין ופרוטוקול הדיון עולה במפורש כי הצדדים, לרבות המערער, היו ערים
לעובדה כי הזוכה הגישה את פסק הדין לביצוע באמצעות ביטוח לאומי וקיבלה מזונות
ובמסגרת ההסכמות ביקשה להבטיח כי לא תידרש להשיב את המזונות. בנסיבות אלה,
ברור כי אין לטענות המערער כל בסיס. פרט לכך, כי מההסכמות בין הצדדים עצמם נשמט
הבסיס לערעור, הרי שאף מבחינת דיני החוזים ודיני עשיית עושר יש לדחות את
הערעור... המוסד לביטוח לאומי, אשר שילם את הכספים, לא היה צד להסכם בין
הצדדים אשר קיבל תוקף של פסק דין וזה בוודאי אינו כובל אותו... כמו כן, המל"ל שילם
את הכספים לזוכה וזאת במקום המערער – אבי הקטינים, ולפיכך קבלת הערעור משמעה

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש 21-09-32532 מ' נ' המוסד לביטוח לאומי

עשיית עושר ולא במשפט... המל"ל כאמור, שילם את הכספים על פי דין ומשכך ולאור
הסכמת הצדדים בפרוטוקול מיום 2.2.21 ואף ללא הסכמה מפורשת, היה דין הערעור
להידחות, שכן המל"ל שילם את המזונות הזמניים על פי החלטה שהיתה בתוקף במועד
התשלום..."

9. המבקש לא השלים עם פסק הדין והגיש בקשת רשות ערעור.

ב. תמצית טענות המבקש

1. שעה שגובש ההסכם "אומד דעת הצדדים היה לא לשלם השבה למל"ל הדדית, קודם כל
על פי הדין אין עילה לגבייה כנגד הח"מ בהעדר פסק הדין המקנה זכות למזונות בהתאם
לסעיף 1 ו- 14 (א)(ב) לחוק המזונות".

2. המל"ל הגיש לביצוע על ההחלטה למזונות זמניים ביום 17.2.21, שעה שבמועד זה החלטה
זו כבר בוטלה. ניתן היה לבצע אותה "כשהיא תקפה בלבד ולא מחוקה" והיה על בית
המשפט קמא להודיע על כך מידית למל"ל והוא לא עשה כן.

3. כב' רשמת ההוצל"פ יצרה "זכות השבה פרי פסיקה עצמית" מאחר שאין למל"ל כל עילה
משפטית לגבות ממנו את כספי המזונות שעה שהוא לא קיבל דבר מהמל"ל. זכות ההשבה
עמדה למל"ל רק כנגד האם שקיבלה מהמל"ל את כספי המזונות. כשם שלאם אין יותר
זכות לגבות מזונות, גם למל"ל לא קיימת זכות.

4. ההחלטה ופסק הדין מהווים למעשה "פסק דין חדש" שכולל תוספת שלא נכללה בהסכם
שקיבל תוקף של פסק דין. המל"ל לא יכול להיכנס בנעליה של האם ולגבות חובות שנמחקו.

5. יש לתת רשות ערעור, מאחר שמדובר במקרה שהוא "מעבר לעניין האישי כי זה מקרין על
כולי עלמא בפירוש הן משפטית והן חוקתית המדובר בחידוש ממש... והתוצאה שאלה
הגיע שופט קמא אינה אלא עיוות משפט של ממש".

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש 21-09-32532 מ' נ' המוסד לביטוח לאומי

ג. דיון והכרעה

1. לאחר שבחנתי את טענות המבקש ומכוח סמכותי בהתאם [לתקנה 138\(א\)\(1\) לתקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט](#)-2018 (להלן: **התקנות**), באתי לכלל מסקנה שדין הבקשה להידחות וזאת אף מבלי להזדקק לתשובת המשיב.

2. בעניינינו, "מדובר בבקשת רשות ערעור "בגלגול שלישי" על פסק דין של בית המשפט לענייני משפחה, בו נדונו טענות המבקשים בערעור על החלטת רשמת ההוצל"פ. במצב דברים זה, תחול אמת מידה מחמירה יותר למתן רשות ערעור. אמת מידה זו דורשת, ככלל, שהעניין יעורר שאלה משפטית בעלת חשיבות החורגת מעניינים של הצדדים הישירים למחלוקת, שנפל בהחלטת הערכאות דלמטה פגם דיוני היורד לשורש העניין, או שייגרם למבקש עיוות דין אם לא תינתן רשות ערעור" ([רמ"ש 14987-10-15 י.י. נ' נ.ש.](#) 10.5.16) כן [רמ"ש 34024-01-13 ר' ל' נ' ע' ל' \(17.4.14\)](#).

3. אכן, כפי שנקבע [ברע"א 8476/12 עזבון המנוחה כהן עדינה ז"ל נ' בנק הפועלים בע"מ](#) (29.1.13):

"כיום, לאחר הפרדת מערכת ההוצאה לפועל ממערכת בתי המשפט, אפשר שראוי לקבוע רף מקל יותר לקבלת בקשות רשות ערעור על החלטות רשמי ההוצאה לפועל... זאת, שכן בשונה מבעבר, אין מדובר בערכאה שיפוטית רגילה, כי אם בגוף "מעין שיפוטי" בלבד".

ראו גם: [רע"א 411/13 מפעלי מתכת ש. כהן בע"מ נ' מנורה מבטחים ביטוח בע"מ ואח'](#) (20.5.13).

4. ברם במקרה דנן, אף בחינה מרוככת יותר של הבקשה, לא תצדיק מתן רשות ערעור. לא מתעוררת כל שאלה משפטית בעלת חשיבות ולא נגרם למבקש כל עיוות דין. אדרבא, אם הבקשה תתקבל, ייגרם למשיב עיוות דין.

5. כפי שנקבע בצדק הן בהחלטה והן בפסק הדין, בפרוטוקול הדיון מיום 2.2.21 שבמסגרתו הגיעו הצדדים להסכם לפיו האם תמחק את התביעות, דרשה האם במפורש שכספי

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש 21-09-32532 מ' נ' המוסד לביטוח לאומי

- 1 המזונות שהיא קיבלה מהמל"ל לא יושבו למל"ל. המבקש הסכים לכך ללא סייג ובפסק
2 הדין שאישר הסכמה זו, נקבע במפורש כי: **"תשלומים ששולמו על חשבון המזונות לא**
3 **יושבו ואין לנתבע כל טענה בעניין זה"**.
4
5 6. המבקש לא ערער על פסק הדין שאישר את ההסכם והוא חלוט. בהסכם לא בוטל חיוב
6 המזונות שהיה על המבקש לשלם לאם עבור החודשים דצמבר 2020 וינואר 2021 בהתאם
7 להחלטה למזונות זמניים. המבקש ידע שהוא לא שילם בעצמו את המזונות וברור מההסכם
8 שהאם לא ויתרה על המזונות שהגיעו לה בחודשיים אלו והיא דרשה באופן ברור ביותר
9 שלא תחול עליה חובה להשיבם.
10
11 7. יתר על כן: המל"ל לא היה צד להסכם שבין בני הזוג והסכמה זו לא יכולה לגרוע מזכותו
12 ואף חובתו לחזור אחרי החייב במזונות ולגבות את התשלום שהוא שילם לזוכה במקום
13 החייב. בהתאם לסעיף 14 **לחוק המזונות** (הבטחת תשלום) תשל"ב – 1972, חלה על המל"ל
14 חובה לגבות מהחייב כל סכום מזונות שהמל"ל שילם במקומו.
15
16 8. משעה שהמבקש הסכים שמזונות העבר בגין חודשיים אלו לא יושבו ע"י מי שקיבל אותם,
17 דהיינו האם, הוא מנוע מלטעון כיום שאין עליו חובה להשיבם למי ששלם עבורו
18 ובמקומו – המל"ל. מדובר בטענה חסרת תם לב שמטרתה עשיית עושר ולא במשפט ופגיעה
19 בכספי ציבור. יש לציין גם, שהמבקש הוא עורך דין פעיל וברור שהוא הבין היטב את
20 משמעות דרישת האם שהמזונות לא יושבו על ידה למי שהעבירם אליה. לא היתה גם כל
21 חובה על ביהמ"ש קמא לדווח על ההסכם למל"ל.
22
23 9. **סיכומו של דבר**: אין כל בסיס לבקשה ודינה להידחות.
24
25 10. בקשה זו מהווה **"שימוש לרעה בהליכי משפט"** כמשמעה בתקנה 151 (ג) לתקנות. לפיכך,
26 המבקש ישלם לאוצר המדינה הוצאות בקשה זו שלא היה כל מקום להגישה, בסך של 5,000
27 ₪. משלא התבקשה תשובה ע"י המשיב והיות שהעירבון נועד רק להבטחת הוצאות המשיב,
28 העירבון שהמבקש הפקיד יושב לו עם פירותיו.
29
30 11. פסק הדין מותר לפרסום בכפוף להשמטת הפרטים המזהים.
31
32 ניתן היום, ט' חשוון תשפ"ב, 15 אוקטובר 2021, בהעדר הצדדים.
33

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש 21-09-32532 מ' נ' המוסד לביטוח לאומי

נפתלי שילה

נפתלי שילה, שופט

1
2
3
4